

Nevěř na Západ, špatně dopadneš. Ukrajina dostává stejnou lekci, jako my kdysi

- CZ24 News | 17. prosince 2023

Dříve či později média přiznají, že na Ukrajině není situace v patu, ale Rusko vítězí. Až k porážce Ukrajiny dojde, budou se komentátoři snažit situaci podat jako zradu Západu. Jenže neměl kdo zradit. Západ ve skutečnosti není, jedná se o iluzi. Západní země nejsou sjednocené, jenom my věříme, že ano a že jednou k nim budeme patřit. Stejně iluzi podléhá i Ukrajina. A bude ji to stát budoucnost.

Nedělí nás dlouhý čas od doby, kdy v mainstreamových médiích vyjde článek s titulkem typu „Ukrajina prohrává. Na celé čáře“ a nebude se jednat o komentář. Tato země bohužel tvrdě zaplatí za lekci, kterou jsme my dostali již v roce 1938. Krví, životy, utrpením, penězi, ale hlavně svou budoucností.

Vyrojí se vysvětlovači. Někteří z nich jsou aktivní už teď, pláčí nad tím, že Ukrajině nebylo dáno vše, na co si jen vzpomněla hned ze začátku války, že jí nebylo Západem dovoleno a umožněno vyhrát. A zatímco jedni budou lamentovat nad tím, jak neprozřetelný Západ selhal jako v Mnichově, jak zase zradil nebohé východoevropany, kteří k němu chtěli tak moc patřit, druzí budou moudře pokyvvovat, že si Ukrajina může za svá utrpení sama, protože Západu neměla nikdy věřit.

Pravdu nebudou mít ani jedni. Byť ti druzí k ní budou mít blíže. Lekce vyplývající jak pro Ukrajinu, tak pro nás ve střední Evropě, lekce, kterou jsme si měli zapsat za uši už právě v roce 1938, totiž není „nevěř Západu“ ale „nevěř na Západ“.

„Západ“ ve smyslu jednotné a spojující identity je mýtus. Je to mýtus východní a střední Evropy, tím je myšleno, že se vyskytuje zejména na těch místech, která nejsou za Západ považována. Jakožto novinář přicházím do styku s plejádou zahraničních médií i s příspěvky zahraničních politiků. Jsem též uživatel jisté anonymní diskuzní stránky, kde se scházejí a nadávají si lidé z celého světa, nemluvě o dalších sociálních sítích. Pozorování zahraničních médií, politiků i obyčejných kecálků mne vede k závěru, že na Západě žádný velký a všeobíejmáující „Západ“ není. Nejedná se o významnou myšlenku, nejedná se o myšlenku, která by prostupovala, formovala, tmelila a utvářela „západní“ země. Na Západě na „Západ“ nevěří. Nevěř, že občané zemí k Západu počítaných jsou nějaký jeden celek, který musí držet při sobě. Tím méně pak, že součástí Západu jsou nějaké země východní.

Myšlenka Západu na „Západě“ existuje. Ale vyskytuje se převážně u vzdělanců, u lidí zabývajících se mezinárodní politikou, nezřídka právě u těch se speciálním zájmem o východní Evropu, často dědičně zatížených. Tito lidé pak ovlivňují politiku, takže se vytváří iluze, že Západ skutečně existuje. Ale protože zbytek establishmentu nejsou věřící a obyčejní občané už vůbec ne, tato iluze pod tlakem reality nakonec padá. Jenže realita udeří jednou za uherský rok, protože nikdo neplýtvá svou energií na to, aby vyvracel myšlenku, která mu nijak neškodí, naopak, prospívá mu.

Tady na východě (nebo středu) Evropy se ale na Západ věří. Panuje tu nezdolná víra, že když se budeme dostatečně opičit po západních zemích, říkat to, co říkají, a dělat to, co dělají (leč v malém), účastnit se jejich válek, podporovat ty, které podporují a všeobecně se k nim lísat a obdivovat je, tak se jednoho dne staneme také členy Západu, budeme považováni za jim rovné, cenné a hlavně, hodné obrany před vším zlým.

Západ je myšlenka, kterou zde sdílí jak levice, tak pravice. Každá trochu jinak. Pravice se upíná k

mýtickému Západu studené války, levice k reformám, které v různých zemích na západ od nás proběhly a zrovna se hodí do krámu. Vzniká z toho pak už trochu únavné divadlo, kdy jsou levičáci označováni za komunisty, na což odpovídají, že na Západě se jedná o běžné myšlenky, zatímco každá snaha brzdit „pokrok“ je pro změnu prohlašována za východní, ačkoliv tento pokrok není zdaleka v západních zemích univerzální. Spor je to věčný a nikdo ze Západu ho nerozsoudí, protože nikdo nemluví za celý Západ. A také protože je každému jedno, co se zde za Západ považuje. Občany Západu netrápí, co si o nich na východě myslí. Naopak to ovšem neplatí.

Západ je myšlenka konejšivá (v anglickém originále „cope“). Kdo věří na Západ, nemusí se vyrovnávat s mnohem temnější myšlenkou, že se o svou budoucnost a tedy i o svou obranu budeme muset postarat sami. Že se budeme muset spojit s těmi, kdo jsou nám blízko a mají z tohoto důvodu stejné zájmy, než spoléhat na země mnohem mocnější, ale daleké, jejichž zájmy se postupem času mění, nemluvě o tom, že se mění postupem vojsk a postupem různých volebních manažerů. Že budeme muset praktikovat skutečnou domácí a zahraniční politiku místo politiky gest a signálů.

Kdo věří na Západ, může žít v blahé vědomosti, že v roce 1938 (a 1948 a bůhví kdy ještě) nás Západ zradil, protože ho vedli slabí, hloupí a neprozřetelní politici. Nemusí se vyrovnávat s tím, že jsme byli prostáccí, kteří uvěřili svým vlastním pohádkám, skočili na špek, posloužili jako zdržovací oběť. Přitom jsme v tom nebyli sami. Polsko posloužilo úplně stejně. A pak i Francie. Celý slavný „Západ“ byla série zrad spojenců, protože se nikomu nechtělo krváčet za cizí zemi. To se nechce nikomu. Ani skutečně, ani finančně. Zvláště v demokracii, kde se politik musí ohlížet po tom, co si lidé myslí. Čas od času se najde výjimka, která ovšem potvrzuje pravidlo. Spoléhat na ni je ale bláznovství a hlavně, většinou se jedná o země, které mnohem více než dotyčnou zemi brání své vlastní zájmy. A jsou zvyklé za ně prolít i trochu krve. Jenže ona ochota musí vycházet zevnitř. Cizí země těžko přesvědčí druhou, že za tuto krev stojí.

Na Ukrajině také naletěli. Věřili lidem, kteří jim naslibovali prosperitu, konec korupce, demokracii, svobodu, ochranu před Ruskem a bůhví co ještě. Důvěřovali, ale neprověřovali. Neptali se, zda ti, kdo slibují, mají jak sliby dodržet. A kdo za nimi stojí. Neptali se v jejich domovinách, zda jsou lidé stejného názoru jako slibovači, zda jsou za jejich sliby ochotni přinášet svoje oběti. Neprověřovali, jak reálné jsou sliby, zda to, co bylo naslibováno, bylo dosaženo na samotném Západě.

Věřili, protože to bylo snazší, než se snažit prosperity a všeho slíbeného dosáhnout na vlastní pěst. Věřili na Západ, který je zachrání, když budou dostatečně kývat hlavou, poklonkovat a říkat to, co se od nich čeká. A teď s hrůzou zjišťují, že to nestačí, že božstvo jednak není všemocné, ale je i veskrze líné zachraňovat své věřící. Lekce to bude krutá.

Kdo Ukrajince přesvědčil? Můžeme se dohadovat, někdo určitě zmíní Victorii Nulandovou, i Joe Biden si zřejmě smočil v roli viceprezidenta, nemluvě o Georgi Bushovi a jeho plánu dostat Ukrajinu a Gruzii do NATO. Ale nezapomínejme, že podomní prodejce demokracie máme i u nás. Janda, Štětina, Petříček, Lipavský, Kolář a to jsou jen ta profláklejší jména, o spoustě z nich vědět nebudeme. Stejně jako kolik jich je u našich sousedů, kteří se v „pomoci“ Ukrajině také pilně angažovali. Neměli bychom zapomínat, jakou roli hráli ve zkáze Ukrajiny.

[ZDROJ](#)